

UPRAWNIENIA DO ULGOWYCH PRZEJAZDÓW KOLEJĄ W KOMUNIKACJI KRAJOWEJ

TABELA Nr 1 – na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. z 2006 r. Nr 249, poz. 1824 z późn. zm.) **wg stanu na dzień 5 marca 2015 r.**

Lp.	Uprawnieni do ulgi	Wymiar ulgi (w %)					Dokumenty poświadczające uprawnienia do ulgowych przejazdów ¹⁾
		tylko przy przejazdach w klasie drugiej, na podstawie biletów:					
		jednorazowych		miesięcznych imiennych			
		w pociągach:					
	osob. ²⁾	posp. ³⁾ TLK, IC	ekspr. ⁴⁾ EIC, EIP	osob. ²⁾	posp. ⁵⁾ TLK, IC		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Dzieci w wieku do 4 lat	100	100	100	-	-	Dokument stwierdzający wiek dziecka.
2.	Funkcjonariusze Straży Granicznej: 1) umundurowani – w czasie wykonywania czynności służbowych związanych z ochroną granicy państwowej, a także w czasie konwojowania osób zatrzymanych, służby patrolowej oraz wykonywania czynności związanych z kontrolą ruchu granicznego, 2) w czasie wykonywania czynności służbowych związanych z zapobieganiem i przeciwdziałaniem nielegalnej migracji, realizowanych na szlakach komunikacyjnych o szczególnym znaczeniu międzynarodowym	100	100	100	-	-	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, właściwego komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta placówki Straży Granicznej lub komendanta ośrodka Straży Granicznej.
3.	Funkcjonariusze celni w czasie wykonywania czynności służbowych kontroli określonych w rozdziale 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. nr 168, poz. 1323 z późn. zm.)	100	100	100	-	-	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu czynności służbowych kontroli określonych w rozdziale 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez ministra właściwego ds. finansów publicznych, Szefa Służby Celnej, właściwego dyrektora izby celnej lub właściwego naczelnika urzędu celnego.
4.	Umundurowani funkcjonariusze Policji w czasie konwojowania osób zatrzymanych lub chronionego mienia, przewożenia poczty specjalnej, służby patrolowej oraz udzielania pomocy lub asystowania przy czynnościach organów egzekucyjnych	100	100	100	-	-	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego Policji, właściwego komendanta wojewódzkiego (stołecznego) Policji lub właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) i rejonowego Policji.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
5.	Żołnierze Żandarmerii Wojskowej oraz wojskowych organów porządkowych, wykonujący czynności urzędowe patrolowania i inne czynności służbowe w środkach transportu zbiorowego	100	100	100	-	-	1) dla żołnierzy Żandarmerii Wojskowej (ŻW): a) legitymacja żołnierza zawodowego Żandarmerii Wojskowej (ŻW) i odznaka identyfikacyjna żołnierza zawodowego lub b) legitymacja żołnierza niezawodowego ŻW i odznaka identyfikacyjna żołnierza niezawodowego oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego ŻW; 2) dla żołnierzy wojskowych organów porządkowych: a) legitymacja żołnierza zawodowego lub b) książeczka wojskowa z aktualnym wpisem o odbywaniu nadterminowej zasadniczej służby wojskowej lub zasadniczej służby wojskowej oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez właściwego dowódcę (komendanta) garnizonu lub właściwego dowódcę JW.
6.	Opiekun lub przewodnik towarzyszący w podróży: 1) osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji, albo 2) osobie niewidomej Opiekunem może być osoba pełnoletnia, a przewodnikiem osoby niewidomej – osoba, która ukończyła 13 lat, albo pies – przewodnik	95	95	95	-	-	Jeden z dokumentów osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji , o którym mowa w poz. 11 i 15. Jeden z dokumentów osoby niewidomej, o którym mowa w poz. 12, 13 i 14, stwierdzający inwalidztwo, niezdolność do pracy albo niepełnosprawność z powodu stanu narządu wzroku.
7.	Żołnierze odbywający niezawodową służbę wojskową ^{*)} , z wyjątkiem służby okresowej i nadterminowej oraz osoby spełniające obowiązek tej służby w formach równorzędnych ^{*)} tj. żołnierze odbywający: a) zasadniczą służbę wojskową, w tym służbę kandydacką w Oddziałach Prewencji Policji, Straży Granicznej lub w Biurze Ochrony Rządu; b) służbę zastępczą, c) służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych, tj. pobierających naukę w: - wyższej szkole wojskowej (podchorążowie), - szkole chorążych wojskowych (kadeci), - podoficerskiej szkole zawodowej (elewi), - orkiestrze, d) zajęcia wojskowe (dot. studentów szkół morskich i akademii morskich) lub przeszkolenie wojskowe, e) ćwiczenia wojskowe.	78	78	78	-	-	Wojskowy dokument osobisty (książeczka wojskowa), <u>z aktualnym wpisem o odbywaniu niezawodowej służby wojskowej.</u>

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
8.	<p>Dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia oraz studenci dotknięci inwalidztwem lub niepełnosprawni do ukończenia 26 roku życia – wyłącznie przy przejazdach z miejsca zamieszkania lub z miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny – i z powrotem</p>	78	78	78	78	78	<p>1) dla dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym:</p> <ol style="list-style-type: none"> legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego, legitymacja szkolna dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych, lub legitymacja szkolna albo studencka wraz z jednym z dokumentów wymienionych w pkt 2; <p>2) dla dzieci i młodzieży nieuczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym:</p> <ol style="list-style-type: none"> legitymacja osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia, wystawiona przez uprawniony organ, legitymacja osoby niepełnosprawnej, wystawiona przez uprawniony organ, orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy, albo całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji, orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy, albo całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji; <p>3) przy przejazdach do i z jednostek udzielających świadczeń zdrowotnych albo pomocy społecznej bądź organizujących turnusy rehabilitacyjne, wraz z jednym z dokumentów wskazanym w pkt 1 i 2, wymagane jest zaświadczenie (zawiadomienie, skierowanie) określające odpowiednio:</p> <ol style="list-style-type: none"> termin i miejsce badania, leczenia, konsultacji, zajęć rehabilitacyjnych, zajęć terapeutycznych albo pobytu w ośrodku wsparcia, domu pomocy społecznej lub na turnusie rehabilitacyjnym; potwierdzenie stawienia się na badania, konsultację, zajęcia rehabilitacyjne, zajęcia terapeutyczne.
9.	<p>Jedno z rodziców lub opiekun dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych – wyłącznie przy przejazdach w relacjach określonych w poz. 8</p>	78	78	78	-	-	<p>1) dokumenty dziecka określone w poz. 8 pkt 1-3 – jeżeli przejazd odbywany jest wraz z dzieckiem;</p> <p>2) zaświadczenie wydane przez przedszkole, szkołę, szkołę wyższą, ośrodek lub placówkę o charakterze oświatowym, albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą, albo zaświadczenie (zawiadomienie, skierowanie), o którym mowa w poz. 8 pkt 3 – jeżeli przejazd odbywany jest po dziecko lub po jego odwiezieniu.</p>

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
10.	Emeryci i renciści oraz ich współmałżonkowie, na których pobierane są zasiłki rodzinne - 2 przejazdy w roku	37	37	37	-	-	Zaświadczenie wydane przez: 1) terenowe jednostki Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, 2) regionalne komisje emerytów i rencistów NSZZ „Solidarność”, 3) Niezależny Krajowy Związek Zawodowy w Polsce „Solidarność Weteranów Pracy”, 4) Zarząd Główny i oddziały terenowe Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów „Solidarność – 80”, 5) wojewódzkie i regionalne rady weteranów pracy Ogólnopolskiego Porozumienia Zw. Zaw., 6) Niezależny Związek Przyszłych i Obecnych Emerytów i Rencistów „Weterani Pracy”, 7) oddziały wojewódzkie Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych, 8) zarządy i koła Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego, 9) okręgowe sekcje emerytów i rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego, 10) Związek Zawodowy Pracowników Najwyższej Izby Kontroli, 11) Komisję Krajową i zarządy regionów Chrześcijańskiego Związku Zawodowego „Solidarność” im. Księdza Jerzego Popiełuszki, 12) zarządy wojewódzkie Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa Rzeczypospolitej Polskiej, 13) oddziały wojewódzkie Związku Żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego, 14) terenowe jednostki Krajowego Związku Emerytów i Rencistów Służby Więziennej - dla osób uprawnionych należących i nienależących do tych organizacji. Zaświadczenie okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.
11.	Cywilna niewidoma ofiara działań wojennych uznana za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji	78	78	-	-	-	Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych, z wpisem o niezdolności do samodzielnej egzystencji, wystawiona przez organ rentowy.
12.	Cywilna niewidoma ofiara działań wojennych jeśli jest uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy	37	37	37	37	37	Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych, z wpisem o całkowitej niezdolności do pracy, wystawiona przez organ rentowy.
13.	Osoby niewidome uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji ^{*)} ^{*)} za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji należy również uważać osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym i inwalidę I grupy (jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do tej grupy nie utraciło mocy)	93	51	51	93	51	1) jeden z dokumentów, o którym mowa w poz. 15 pkt 1-10, stwierdzający inwalidztwo I grupy albo niezdolność do samodzielnej egzystencji, z powodu stanu narządu wzroku , albo 2) legitymacja osoby niepełnosprawnej stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku albo orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, wystawione przez uprawniony organ. Legitymacja może być oznaczona symbolem przyczyny niepełnosprawności „ 04-O ” albo literami „ O ”, „ o ”, „ h ”. Dokumenty bez zdjęcia okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
14.	Osoby niewidome, jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji	37	37	37	37	37	<p>1) jeden z dokumentów, o którym mowa w poz. 15 pkt 1-10, stwierdzający inwalidztwo II grupy albo całkowitą niezdolność do pracy, z powodu stanu narządu wzroku, albo</p> <p>2) legitymacja osoby niepełnosprawnej stwierdzająca umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku albo orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, wystawione przez uprawniony organ. Legitymacja może być oznaczona symbolem przyczyny niepełnosprawności „04-O” albo literami „O”, „o”, „h”.</p> <p>Dokumenty bez zdjęcia okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.</p>
15.	Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji ^{*)} , z wyjątkiem osób niewidomych ^{*)} za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji należy również uważać osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym i inwalidę I grupy (jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do tej grupy nie utraciło mocy)	49	37	37	-	-	<p>Jeden z nw. dokumentów:</p> <p>1) wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów,</p> <p>2) wypis z treści orzeczenia: wojskowej komisji lekarskiej, komisji lekarskiej podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) albo Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa,</p> <p>3) orzeczenie lekarza orzecznika ZUS albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji,</p> <p>4) orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji,</p> <p>5) zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji,</p> <p>6) wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji,</p> <p>7) wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji,</p> <p>8) zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji,</p> <p>9) legitymacja emeryta - rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Ministrowi Sprawiedliwości albo Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji,</p> <p>10) legitymacja emeryta - rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa,</p> <p>11) legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ.</p> <p>Dokumenty wskazane w pkt 1-9 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.</p>
16.	Dzieci w wieku powyżej 4 lat do rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	37	37	37	-	-	<p>1) dokument stwierdzający wiek dziecka;</p> <p>2) zaświadczenie o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego, wydane przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej;</p> <p>3) legitymacja przedszkolna dziecka niepełnosprawnego (w relacjach innych niż wymienione w poz. 8).</p>

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
17.	Dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej – publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia	37	37	37	49	49	1) zaświadczenie o spełnianiu obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, wydane przez jednostkę prowadzącą przygotowanie przedszkolne; 2) legitymacja szkolna (<i>w tym legitymacja dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych – w relacjach innych niż określone w poz. 8</i>) wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku ucznia, jeżeli nie jest on określony w tej legitymacji.
18.	1) studenci do ukończenia 26 roku życia, 2) słuchacze kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych oraz kolegiów pracowników służb społecznych*), do ukończenia 26 roku życia, 3) doktoranci do ukończenia 35 roku życia *) na podstawie art. 9f ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)	51	51	51	51	51	Odpowiednio: 1) dla studentów – legitymacja studencka, wydana przez polską szkołę wyższą, lub 2) dla słuchaczy: a) kolegiów nauczycielskich, b) nauczycielskich kolegiów językowych, c) kolegiów pracowników służb społecznych, legitymacja słuchacza kolegium, 3) dla doktorantów – legitymacja doktoranta wydana przez polską szkołę wyższą lub jednostkę naukową, wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku odpowiednio studenta, słuchacza lub doktoranta, jeżeli nie jest on określony w tych legitymacjach.
19.	Studenci – studiujący za granicą, do ukończenia 26 roku życia	51	51	51	51	51	1) w przypadku obywateli polskich – legitymacja studencka wydana przez polską szkołę wyższą albo międzynarodowa legitymacja studencka International Student Identity Card (ISIC) okazywana wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości i wieku osoby uprawnionej, 2) w przypadku obywateli Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1525) – legitymacja studencka wydana przez polską szkołę wyższą albo międzynarodowa legitymacja studencka International Student Identity Card (ISIC) okazywana wraz z dokumentem potwierdzającym prawo stałego pobytu, o którym mowa w art. 48 ust. 1 tej ustawy, 3) w przypadku członków rodziny obywatela Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1525) – legitymacja studencka wydana przez polską szkołę wyższą albo międzynarodowa legitymacja studencka International Student Identity Card (ISIC) okazywana wraz z kartą stałego pobytu członka rodziny obywatela UE, o której mowa w art. 48 ust. 2 tej ustawy
20.	Posiadacze Karty Polaka	37	37	37	-	-	Ważna Karta Polaka.

21.	Nauczyciele przedszkoli publicznych lub niepublicznych oraz nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych	33	-	-	33	-	Legitymacja służbowa nauczyciela.
22.	Nauczyciele akademicy	33	-	-	33	-	Legitymacja służbowa nauczyciela akademickiego.
23.	Rodzice lub małżonkowie rodziców posiadający Kartę Dużej Rodziny w rozumieniu ustawy o Karcie Dużej Rodziny	37	37	37	49	49	Karta Dużej Rodziny

Uwaga: - osoba uprawniona do ulgowego przejazdu w klasie 2 na podstawie biletów jednorazowych korzystająca z przejazdów w klasie 1 zobowiązana jest do uiszczenia dopłaty w wysokości stanowiącej różnicę między należnością za pełnopłatny przejazd w klasie 1 a należnością za pełnopłatny przejazd w klasie 2,
– uprawnienie do korzystania z ulg, wiąże się z obowiązkiem nabycia odpowiedniego biletu, który w pociągu, podczas kontroli należy okazywać wraz z dokumentem poświadczającym uprawnienie do ulgi; nabycie biletu u konduktora (również biletu z ulgą 100%) zasadniczo wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty za wydanie biletu w pociągu.

¹⁾ **Dokumenty (lub ich rodzaje)** wymienione w Tabeli Nr 1, zostały określone w rozporządzeniach:

- a) Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2002 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1737 z późn. zm.),
- b) Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 marca 2008 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 56, poz. 340 z późn. zm.) i Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2001 r. w sprawie legitymacji i odznak identyfikacyjnych żołnierzy Żandarmerii Wojskowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 157, poz. 1848 z późn. zm.), (poz. 2 – 5, 7),
- c) Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie legitymacji cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych (Dz. U. z 2007 r. Nr 24, poz. 153),

²⁾ w tym pociągi REGIO, interREGIO, REGIOekspres,

³⁾ pociągi pospieszne,

⁴⁾ pociągi ekspresowe,

⁵⁾ dotyczy wagonów z miejscami do siedzenia.

TABELA Nr 2 – na podstawie ustaw:

- 1) z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2010 r. Nr 101, poz. 648 z późn. zm.) oraz
- 2) z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2012 r. poz. 400 z późn. zm.),
- 3) z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. Nr 205, poz. 1203)

wg stanu na dzień 5 marca 2015 r.

Lp.	Uprawnieni do ulgi	Wymiar ulgi (w %) przy przejazdach w klasie dowolnej, na podstawie biletów jednorazowych w pociągach:			Dokumenty poświadczające uprawnienia do ulgowych przejazdów ⁴⁾
		osob. ¹⁾	posp. ²⁾ TLK, IC	ekspr. ³⁾ EIC,EIP	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Inwalidzi wojenni i wojskowi zaliczeni do I grupy inwalidów lub uznani za całkowicie niezdolnych do pracy i niezdolnych do samodzielnej egzystencji (choćby bez związku z działaniami wojennymi lub służbą wojskową)	78	78	37	Książka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis o zaliczeniu do I grupy inwalidów, albo o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji.
2.	Kombatanci będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi zaliczonymi do I grupy inwalidów lub uznani za całkowicie niezdolnych do pracy i niezdolnych do samodzielnej egzystencji, także w przypadku zaliczenia do I grupy inwalidów (uznania niezdolności do samodzielnej egzystencji) z ogólnego stanu zdrowia	78	78	37 w klasie 1; 51 w klasie 2	Legitymacja osoby represjonowanej zawierająca wpis o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji, wystawiona przez organ rentowy.
3.	Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobie wymienionej w poz. 1 lub 2	95	95	95	Książka inwalidy wojennego lub wojskowego (poz. 1) albo legitymacja osoby represjonowanej (poz. 2).
4.	Inwalidzi wojenni i wojskowi zaliczeni do II lub III grupy inwalidów albo uznani za całkowicie lub częściowo niezdolnych do pracy	37	37	37	Książka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis odpowiednio o zaliczeniu do II lub III grupy inwalidów, albo o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy.
5.	Kombatanci będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi zaliczonymi do II lub III grupy inwalidów lub uznani za całkowicie lub częściowo niezdolnych do pracy	51	51	37 w klasie 1; 51 w klasie 2	Legitymacja osoby represjonowanej zawierająca wpis o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, wystawiona przez organ rentowy.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
6.	Kombatanci w tym członkowie Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej i inne osoby uprawnione – emeryci, renciści i inwalidzi oraz osoby pobierające uposażenie w stanie spoczynku lub uposażenie rodzinne	51	51	51 tylko kl. 2	1) dokumentem poświadczającym uprawnienie kombatantów oraz innych osób uprawnionych wymienionych w art. 20 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego jest zaświadczenie wydawane przez: a) Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, z wpisem o przysługujących uprawnieniach do ulg, b) Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, c) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, d) Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w okresie od dnia 24 stycznia 1991 r. do dnia 1 sierpnia 1991 r.; 2) dokumentem poświadczającym uprawnienie członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej jest legitymacja członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej.
7.	Weterani poszkodowani	37	37	37 tylko kl. 2	Legitymacja weterana poszkodowanego, legitymacja weterana poszkodowanego-funkcjonariusza albo legitymacja weterana poszkodowanego-funkcjonariusza ABW, wraz z legitymacją emeryta-rencisty i dowodem tożsamości

1) w tym pociągi **REGIO, interREGIO, REGIOekspres**,

2) pociągi pospieszne,

3) pociągi ekspresowe,

4) **Dokumenty (lub ich rodzaje)** wymienione w Tabeli Nr 2, zostały określone w rozporządzeniach:

1) Ministra Infrastruktury:

a) z dnia 7 lipca 2003 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia inwalidów wojennych i wojskowych oraz innych osób do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 134, poz. 1258) - poz. 1-5,

b) z dnia 15 lipca 2014 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia kombatantów oraz innych osób do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2014 r. poz. 956) - poz. 6;

2) Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawie wzoru legitymacji weterana i weterana poszkodowanego oraz trybu ich wydania, wymiany lub zwrotu (Dz. U. z 2012 r. poz. 229);

3) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie wzoru zaświadczenia, wzoru legitymacji weterana-funkcjonariusza albo weterana poszkodowanego-funkcjonariusza (Dz. U. z 2012 r. poz. 378 z późn. zm.);

4) Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 września 2012 r. w sprawie wzoru legitymacji weterana-funkcjonariusza albo weterana poszkodowanego-funkcjonariusza ABW (Dz. U. z 2012 r. poz. 1060).

Uwaga:

1) osoby wymienione w poz. 6 i 7, uprawnione do ulgowego przejazdu w klasie 2 pociągów EIC, korzystające z przejazdów w klasie 1 tych pociągów, zobowiązane są do uiszczenia dopłaty w wysokości stanowiącej różnicę między należnością za pełnopłatny przejazd w klasie 1 a należnością za pełnopłatny przejazd w klasie 2,

2) uprawnienie do korzystania z ulg wiąże się z obowiązkiem nabycia odpowiedniego biletu, który w pociągu podczas kontroli należy okazywać wraz z dokumentem poświadczającym uprawnienie do ulgi; nabycie biletu u konduktora zasadniczo wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty za wydanie biletu w pociągu.

UPRAWNIENIA DO BEZPŁATNYCH PRZEJAZDÓW KOLEJĄ

TABELA Nr 3 – na podstawie ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2011 r. Nr 7, poz. 29 z późn. zm.)

wg stanu na dzień 5 marca 2015 r.

L.p.	Uprawnieni	Przejazdy w klasie dowolnej w pociągach osob., posp. ³⁾ (TLK i IC), eksp. ⁴⁾ (EIC i EIP)	Dokumenty poświadczające uprawnienia do bezpłatnych przejazdów ⁵⁾
1.	Senatorowie ¹⁾²⁾	bezpłatnie	Legitymacja senatora.
2.	Posłowie ²⁾	bezpłatnie	Legitymacja posła.

¹⁾ z wyłączeniem pociągów **REGIO, interREGIO, REGIOekspres** uruchamianych przez "Przewozy Regionalne" sp. z o.o.,

²⁾ z wyłączeniem pociągów **osobowych** uruchamianych przez „Koleje Mazowieckie-KM” sp. z o.o.,

³⁾ pociągi pospieszne,

⁴⁾ pociągi ekspresowe,

⁵⁾ **Dokumenty** wymienione w Tabeli Nr 3, zostały określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie trybu korzystania przez posłów i senatorów z bezpłatnych przejazdów i przelotów na terenie kraju (Dz. U. z 2002 r. Nr 1, poz. 13 z późn. zm.).

Uwaga: senatorowie i posłowie:

1) otrzymują ponadto bezpłatnie, korzystając z:

- a) przejazdu w pociągu TLK, EIC – nieodpłatny bilet dodatkowy ze wskazaniem miejsca do siedzenia; nie dotyczy to przejazdów w przedziałach menedżerskich,
- b) miejsca sypialnego lub do leżenia – bilet dodatkowy na miejsce sypialne lub do leżenia, na podstawie zlecenia na przejazd w wagonie sypialnym wystawionego odpowiednio przez Kancelarię Sejmu lub Kancelarię Senatu; nie dotyczy to miejsc w pociągach międzynarodowych;

2) są zobowiązani przed rozpoczęciem przejazdu w pociągu EIP uzyskać nieodpłatny bilet dodatkowy ze wskazaniem miejsca do siedzenia. Na pokładzie pociągu nie EIP nie wydaje się biletów ze wskazaniem miejsca.